

LENINA KAROGS

Izrak kopš 1950. gada
29. marta
Makš 3 Kap.

LATVIJAS KOMUNISTISKĀS PARTIJAS PREIĻU RAJONA KOMITEJAS
UN PREIĻU RAJONA TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES LAIKRAKSTS

Nr. 111 (5960)
SESTDIEN,
1989. gada 16. septembrī

Noslēguma stadijā

Ir nebūt ne vienkāršs pilsētas saimniecības sagatavošana apkures sezonai. Līvānu apvienoto katlu māju un siltumtīklu direkcijas tradīcijas nav gaidīt sezonas oficiālo atklāšanu — 10. oktobri, bet būt tai gataviem jau septembra beigās. Sovasar stā-

vokli atvieglāja tas, ka siltumtrases kapitālā rekonstrukcija nebija paredzēta, darbi bija paveikti jau pagājušajā gadā.

Taču apvienoto katlu māju un siltumtīklu direkcijas darbiniekus uztrauc viens no trases iecirkņiem, kura rekonstrukcijas

projekts tapa tikai jūlijā, un paveikt diezgan lielu darba apjomu šosezon neizdosies. Nav arī īsti skaidrs par dažiem resoriem piederošajiem tīkliem, ko direkcija, atbilstoši gatavības stadijai, ņem savā bilancē.

Turpinās štatu komplektēšana, no jauna darbā pieņemti trīs cilvēki.

I. IVANOVA

Rajona lauki.
fotoinformācija

Suvarova kolhozs Silajānos ir kā kontrasts citām rajona saimniecībām, taču arī šeit šoruden dara, ko var. Graudu kombaini jau nolikti tehnikas glabāšanas laukuma vienā pusē. Bet vēl daudz kas palicis uz lauka. Otrajā iecirknī tika kults līnu juceknis, sievas un vīri lasīja kartupeļus. Stāstīja, ka palīdzot arī skolēni no Silajānu deviņgadīgās skolas. Būšot arī no Riebiņu vidusskolas. Bet šajā pēcpusdienā vīri brauca ar zirgļiem. Ratus ielikta kastes, un sievas likāja pēc bumbļiem.

Necik tālāk, aiz krūmu pudura stā-

vēju līnu kombainis. Klāi pienākot, vāreļa pazīti mūsu rajona slavenu līnu kombainieri no ražošanas apvienības «Ražība» Georgu Spūli. Kā viņš šeit nokļuvis?

Izrādās, paspējis palīdzēt plūkt līnus Dzeržinska kolhozā, kolhozā «Siljukalns» un tagad strādā Silajānos. Kārtējo reizi sakārtojās kombainu darbam, iemējis piekabē maišeli ar līnu jucekni, ledams uz traktora kabini, vēl noprasija agronomam:

— Cik šai laukā hektāru? Lidz vakaram būs caurī!

Un aizbrauca pa saveldrēto lauku.

Aiz kombaina veidojās gluds līnu stiebrīņu klājiens.

G. Spūlis līnus novāks, bet kolhozniekiem — rūpes, — visu sagatavot nodošanai valstij. Lidz 24. septembrim kolhozā pie līniem strādās talcīnieki no dienviēdiem. Cerams, viss tiks sakopts.

ATTELOS: līnu kombainieris G. Spūlis (no labās) sarunā ar agrorūpnieciskās apvienības «Preiļi» galveno agronomu J. Kīvenieku; līnu jucekņa kulšana.

J. ZANDES foto

Meža kopēju rūpes

— Kopš 1985. gada atjaunota Preiļu mežniecība. Ko dara tās kolektīvs, kādi uzdevumi tam veicami? Stāsta mežniecības priekšnieks PETERIS LEIKUMS:

— Esam Daugavpils mežrūpniecības saimniecības pakļautība. Apsaimniekojam 11 831 hektāru mežu un purvu Preiļu rajona lielākajā daļā. Pārējā daļa nodota Līvānu mežniecībai. Pavisam ir 76 mežu masīvi. Vislielākais — Sīlukalnā. Prāvas mežu platības atrodas Aglonā, Pelēcos, mūsu pārziņā ir arī Grāveru sils. Preiļu mežniecība dalās 12 iecirkņos. Mūsu rūpes ir kokmateriālu sagāde, meža kopšana un atjaunošana. Gada vidējā izstrāde — 14 000 kubikmetru kokmateriālu. Tie ir lietkoki, malķa, papīrmalka, ko sūtām arī eksportam.

Lielāko kokmateriālu daļu (9 000 m³) sagatavojam kailcirtēs, pārējo daudzumu — kopšanas cirtēs. Valsts mežos valda stingrs likums — cik lielas platības izcirstas, tik jāatjauno. Sogad kailcirtēs iestādīsim 35 hektārus meža. Ar labu meža materiālu ir paknapi. No 9 000 kubikmetriem, kas iegūti kailcirtēs, tikai 2 500 kubikmetri ir skujukoki. Nolaista stāvoklī ir meža ceļi. Pagājušajā gadā uzbūvēti 4,3 kilometri ceļa Sīlukalna masīvā. Sogad noslēgts līgums ar 24. ceļu remontu un būvniecības pārvaldi par 60 tūkstošiem rubļu par jaunu meža ceļu ierīkošanu.

Mūsu mežniecības pārziņā ir deviņi dabas aizsardzības objekti. Rūpējamies par Cirišu ezera Upursalu, Liepu salu, ainavu, Ašenieku purvu, kur ir dzērveņu, līguņu, Velna ezera Grāveru silā — vienu no skaistākajiem mežezeriem Latvijā. Izdarām sanitāras cirtes Preiļu, Galēnu un Gelenovas parkos.

Meži kļūst bagātāki ar faunu. Bet zvēru daudzums ir jāregulē, jo tie nodara postījumus jaunaudzēm. Sevīšķi aļņi. Vienu gadu pārēķinājām: kopumā nopostīti 44 hektāri jaunmeža. Tādēļ limits aļņu atšaušanai mežniecībā bija dots četrreiz lielāks kā parasti.

Mūsu nelielais kolektīvs par mežu rūpes visu iespēju robežās. Varētu darīt vairāk, bet — trūkst strādājošo.

Pierakstīja J. GURGONS

Ja tev pietiks spēka

noplūkt nātres, kas pie tēva sliekšņa zied...

Šī skumjā dziesmiņa par tēva mājām nāk prātā ailaž, kad redzu atstātas lauku sētas. Un ne tikai atstātas, bet arī nesakoptas lauku mājas, kuru mūsu rajonā ir atliku likām. Nāk prātā bērība, kad aiz katra uzkalniņa kūpeja dūmeņi. Ja nu līdzšinējās ziedu daudzveidības pie lauku sētām arī nebija, tad tomēr katrā ziedēja peonijas, smaržoja narcises un floksi, un pagalmi lepījās ar skaistu mauriņu. Bet rudenī bieži vien vēl pusplaukušos dāliju pumpurus salna vienā naktī noplāva kā ar sirpi...

Tā visa tagad tik ļoti pletrūkst manas paaudzes cilvēkiem, jo mēs jau paši alzbēgām no šīm sētām un iznīcībai nolemtajiem laukiem, bet tagad gaidām, lai kāds cits, nevis mēs pašī, atgrieztos tur. Mēs gribam, lai vismaz mūsu bērni, ja ne katrs kļūst maizes audzētājs, tad vismaz lai zina un ciena maizes garšu.

Šī dziesmiņa nāca prātā, arī braucot pa padomju saimniecības «Rušona» ceļiem, lai rudens atvasaras dienā mazliet pakavētos

jauno zemnieku, fermeru vai jaunsaimnieku (sauclēt viņus, kā gribat) sētās. To darījām kopā ar agroapvienības «Preiļi» priekšsēdētāja vietnieku Ivanu Jeršovu. Šķiet, bija interesanti un svētīgi ielūkoties, ko šajā vasarā leguvisi jaunie zemnieki, kur vilušies un kāpēc? Vai radušies ticību zemei un ir pārvarējuši pirmās un nebeldzamās likstas, kas saistītas ar celtniecības materiālu, lauksaimniecības tehnikas trūkumu un kļūmēm, ar tukšo «saimnieka» kabatu? Lai nu kā, bet rudenī jāveik bilance kopā — cik iztērēts, cik nopelnīts un kā saimniekot turpmāk. Jo, kā saka, — parāds nav brālis. No valsts aizņemtie līdzekļi jāatdod atpakaļ jau tuvākajos gados.

Pirmā — Donāta Rožāna sēta. Saimnieks noguris pēc kartupeļu talikas, bet vienlaikus priecīgs, ka vismaz tupeņi zem jumta un prāvajam ganāmpulkam būs, ko silēs likt. Divi lielī arōdī pilni ar graudiem. Pagaidām gan — netirītiem. Lūk, te arī sākas rūpes: kā iztīrīt graudus, kur da-

būt ziemāju sēklu? Un vispār. Jāapbrīno šī stiprā lauku vīra uzņēmība vienam pašam (dēļ iesaukts armijā) uzņemties tādu darbu lērumu un atbildību. Un vēl — pretrunu tik pilnajā laikā, kad ej nu saziņā, kā pēc dažiem gadiem ievirzīsies attieksme pret zemnieku.

Allaž vinnē tas, kas izšķirošajos brīžos arī riskē. Runājot par zemniekiem, jādomā, ka vinnēs vai vienkārši «izdzīvos» tas, kurš prātis saimniekot. Kuram ik rudenī būs šķūnī tik silna, cik vajag lopiem. Ja no savas aprūpējamās zemītes viņš spēš pabarot ne tikai savu ģimeni, bet arī saražot pārtiku pilsētnieku galdam. Padomju saimniecības «Rušona» jaunsaimnieki, droši vien, būs dzirdējuši, ka, piemēram, Rietumvācijā viens fermeris saražo un pārdod produkciju, kas nodrošina aptuveni 67 cilvēku vajadzības.

Līdz tam, protams, vēl tālu, ja esi sapēmis mantojuma vecu «graustu», kā, piemēram, Jāzeps Rečs. Mājā nav pat elektrības. Rušonā šādu cilvēku un dieva

pamestu stūrīšu nav mazums. Un te grūti kādu valnot. Tāds bija laiks. Nē, Bečī nevienu nevalno, bet drīzāk ir pateicīgi saviem radiem, kuri atdeva šo nevienam vairs nevajadzīgo mājokli. Vismaz, kamēr jaunā māja tiks uzcelta, ir kur apmesties. Turpat kalniņā liek pamatus jaunajai dzīvojamajai mājai. Sarunāts, ka Ludzas rajona Kirova kolhozs piegādās bloku karkasu, kas, protams, pasteidzinās tās būvi.

Bet šodien... Šodien satikām jauno zemnieku ģimeni, kur mājas ir ista saimniecē. Jo, atklāti sakot, ne es, ne mans ceļabiedrs — rajona fermeru «šefs» Ivans Jeršovs, — nebijām cerējuši ieraudzīt tik sakoptu pamestu vecu lauku māju. Lūcījam Bečai ir sūodri visi mājas stūrīši. Šodien vienīgās bažas — kā būs ar siltumu ziemā?

Laikam šie cilvēki atraduši sevi te Kankulu sādžā, kur daba tik gleznaina, kur rudenos brīst dārzos āboli, kur vasarās uzkalninos daudz zemeņu un kur Līgo nakts gunis redzamas gandrīz vai desmitiem kilometru attālu-

mā. Jā, arī Beču «klētīnā» sa-bērts labs miežu un auzu kūlums. Kūti, cik iespējams, izvietoti mājlopi. Bērniem par prieku un arī aprūpei mājā truši, nutriņas, vistas. Ista lauku idillē un galvenais, ticība, ka te viņiem būs labāk nekā Preiļos, kur dzīvoja līdz šim. Lūcījam piebilst, ka palīdzot radnieki, kuri brīvajās dienās labprāt braucot šurp pastrādāt celtniecībā un citos darbos.

Darbs dzen darbu. Labi, ka šogad pati vasara un rudens veicina saimniekošanu. Kaut atrāk mājā būtu elektrība! Šo «kaut atrāk», protams, jaunsaimniekiem ir daudz.

Otra pilsētnieku ģimene, kuri meklē sevi jaunsaimnieku godā, ir Dzidra un Georgs Stupāni un viņu divi dēļēni un meitīņa. Ko nu te sacīt? Laikam, daudzām paziņām, varbūt — arī darba-biedrenēm, šķita pārdrošs un nesaprotams Dzidras solis atstāt centrālās rajona bibliotēkas direktora vietnieces amatu un vilkt kājās gumijas zābakus. Bet Dzidrai un viņas dzīvesbiedram tā ir

Turpinājums 2. lpp.

